

VĂN ĐÁP HỌC PHẬT

Kỳ 23

Giải đáp: Lão pháp sư Tịnh Không

Thời gian: 30/12/2005

Địa điểm: Hiệp hội giáo dục Phật-đà Hồng Kông

Quý vị đồng tu, hôm nay là thời gian vấn đáp cuối cùng của năm 2005 của chúng ta. Trước tiên là câu hỏi của hai vị đồng tu Hồng Kông.

Hỏi: Câu hỏi đầu tiên, lão pháp sư trong buổi giảng thường nói: “Lìa tướng ngôn thuyết, lìa tướng danh tự, lìa tướng tâm duyên”, xin hỏi nên dụng công thế nào để áp dụng ba nguyên tắc này vào nghe kinh, niệm Phật và đối nhân xử thế tiếp vật?

Đáp: Ba câu này là Bồ-tát Mã Minh nói trong Khởi Tín Luận. Đối tượng dạy học của môn Khởi Tín Luận này là Pháp thân Bồ-tát, cũng chính là từ Bồ-tát Sơ trụ trở lên của Viên giáo trong kinh Hoa Nghiêm, họ mới có thể làm được; bạn muốn làm được, ít nhất bạn phải là Bồ-tát Sơ trụ của Viên giáo. Nói cách khác, bạn không cần tới thế giới Cực Lạc cũng không sao, tại sao vậy? Bạn đã đạt được trình độ đó, thoát ly khỏi lục đạo rồi, bạn cũng thoát ly khỏi mười pháp giới rồi, cho nên đó là thành tựu thực sự; trong Thiền tông nói “minh tâm kiến tánh, kiến tánh thành Phật”, họ mới có thể làm được. Hiện nay chúng ta nghe được ba câu này, chỉ cần làm được điều gì? Không nên chấp trước là được, đặc biệt là trong cuộc sống, đối nhân xử thế tiếp vật, đừng nên chấp trước quá mức. Có thể làm được điểm này, đối với tu học hiện tiền của chúng ta sẽ có sự giúp đỡ rất lớn. Thực sự đạt được cảnh giới này, vậy thì hết sức chúc mừng bạn, kiến tư phiền não của bạn đã đoạn trừ rồi, bạn đã thành Phật rồi.

Hỏi: Câu hỏi thứ hai, trên kê sách kết duyên của Học hội, có sách nhắc nhở chỉ giới hạn lấy một quyển mà thôi, xin hỏi như vậy như pháp không?

Đáp: Chuyện này như pháp hay không là do người phụ trách họ quy định, họ quy định thì như pháp, họ không quy định thì không như pháp. Cho nên pháp không có pháp cố định, mỗi đạo tràng đều có pháp riêng của họ. Hồng Kông có nhiều cửa hàng như vậy, mỗi cửa hàng đều có pháp riêng của cửa hàng họ. Nếu bạn muốn lấy nhiều hơn cũng được, bạn hỏi họ, họ sẽ đưa cho bạn. Trong suy nghĩ của tôi, đại khái chỉ hạn chế lấy một quyển, có thể là vì tránh để có người lấy nhiều ở đây, lấy đi bán

kiếm tiền, có khả năng này. Bán lấy tiền là chuyện tốt, cũng có khả năng sau khi họ lấy về đem hủy đi, đó là những người không tin Phật giáo, bài xích Phật giáo, họ mang về đem hủy đi. Vậy mang một quyển về đem hủy, tội nhẹ; nếu lấy mấy trăm quyển về đem hủy đi, vậy thì tội này quá nặng. Nếu bạn có nhu cầu, bạn có thể nói rõ với người phụ trách, tội tin tưởng họ sẽ tặng cho bạn.

Hỏi: Tiếp theo là câu hỏi của đồng tu Trung Quốc. Câu đầu tiên là nên học tập Đệ Tử Quy như thế nào mới có thể vãng sanh Tây Phương? Tại sao?

Đáp: Bạn hỏi tại sao, trong kinh đức Phật nói, trì giới niêm Phật. Thực hành Đệ Tử Quy là trì giới; có trì giới, niêm Phật mới có thể vãng sanh. Bởi vì thực hành Đệ Tử Quy, bạn chính là thiện nhân. Bạn xem điều kiện vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc là thiện nam tử, thiện nữ nhân. Đệ Tử Quy còn không làm được, niêm Phật tốt hơn đi chăng nữa cũng không đi được, tại sao không đi được? Bởi vì bạn không phải là thiện nhân, bạn không phải là thiện nam tử, thiện nữ nhân, chính là vì điều này. Thế giới Tây Phương Cực Lạc là “những người thương thiện cùng tụ hội một chỗ”, niêm Phật tốt hơn đi chăng nữa, tâm hạnh đều bất thiện, cho dù A-di-dà Phật tới tiếp dẫn bạn đi, đại chúng bên đó không thể sống chung với bạn, phải hiểu đạo lý này.

Hỏi: Câu hỏi thứ hai, trên đường đến suối vàng không phân biệt già trẻ, xin hỏi đối với chúng sanh căn tính cực kỳ kém cỏi, tham sân si mạn vô cùng nghiêm trọng, nên dùng phương pháp nào nhanh nhất để được giải thoát? Đây là một câu hỏi, tiếp theo nói, con biết được bản thân không đúng, hút thuốc, uống rượu, hút thuốc phiện, cảm xúc thăng trầm giống như phát điên, gần như sụp đổ nhưng không cách nào tự khống chế được. Xin lão pháp sư khai thị.

Đáp: Câu hỏi đầu tiên, bạn rất có tâm từ bi, rất hiếm có, câu hỏi này ngay cả A-di-dà Phật cũng làm không được. Trong Phật pháp thường nói, “tâm, Phật và chúng sanh, ba thứ không khác biệt”, sức mạnh đó là bình đẳng. Tâm là tâm chúng sanh, Phật là chư Phật Như Lai, tâm, Phật và chúng sanh, chúng sanh này là nói nghiệp lực mà chúng sanh đã tạo. Bạn xem kinh Địa Tạng nói, nghiệp lực của chúng sanh có thể ngang với núi Tu-di. Cho nên nghiệp lực này, đức Phật cũng không có cách nào, Phật không thể xoay chuyển định nghiệp của chúng sanh, ngài không có năng lực này, tự làm vẫn là phải tự chịu. Sự gia trì của Phật đối với chúng sanh, các bạn phải biết được, chỉ có dạy bảo. Phật giảng rõ ràng đạo lý, để bạn hiểu rõ, để bạn quay đầu sửa đổi làm mới. Bởi vì nghiệp là bạn tự mình tạo, bạn nhất định phải tự

mình chịu, bản thân bạn phải hóa giải nó; nghiệp tự mình tạo, người khác không cách nào chịu thay được. Vậy nếu người khác có cách chịu thay được thì Phật cũng bái họ làm thầy, vậy thì quá giỏi!

Cho nên trong cửa Phật thường nói, nghiệp báo này của chúng sanh là tự mình làm tự mình chịu trách nhiệm, đây là đạo lý nhân quả. Trong kinh có ví dụ nói “cha con lên núi, tự mình nỗ lực”, ai cũng không có cách nào thay thế ai, phải hiểu đạo lý này. Nhưng chúng ta gặp được tình huống này, tận tâm tận lực hướng dẫn họ, hỗ trợ họ. Chỗ này có một vấn đề, họ có bằng lòng tiếp nhận không? Họ có thể tiếp nhận được bao nhiêu phần trăm? Đây là nghiệp lực của chính họ. Nếu như đời quá khứ thiện căn sâu dày, có người nhắc tới, họ quay đầu rất nhanh, vậy thì đó thực sự là được cứu rồi; có một số chúng sanh tập khí rất nặng, đời quá khứ thiện căn mỏng, nghiệp chướng tập khí rất nặng, mặc dù nhiều năm tu học trong Phật pháp, họ cũng không cách nào sửa đổi tập khí của mình. Không chỉ là tại gia học Phật, có rất nhiều lão hòa thượng xuất gia học Phật cuối cùng tới lúc lâm chung vẫn đọa vào ba đường ác, chuyện như vậy rất nhiều, rất nhiều! Bản thân chúng ta phải cảnh giác, có thể hằng ngày nghe kinh, đó chính là một tia sáng. Hằng ngày nghe kinh là thực sự thân cận Phật Bồ-tát. Đọc kinh, niệm Phật còn khởi vọng tưởng, vậy thì khó khăn rồi; nghe kinh là Phật hằng ngày khuyên bạn, hằng ngày dạy bạn, dễ dàng tỉnh ngộ. Niệm Phật không dễ dàng tỉnh ngộ, đọc kinh cũng không dễ dàng tỉnh ngộ, bạn đọc mà không hiểu ý nghĩa, cho nên xem chú giải, nghe giảng giải của đại đức xưa dễ dàng giác ngộ, đây là chuyện rất quan trọng. Sự giúp đỡ của chúng tôi đối với mọi người chỉ hạn chế ở chỗ này. Thích-ca Mâu-ni Phật năm đó còn tại thế, 49 năm giảng kinh thuyết pháp, dụng ý là ở chỗ này.

Câu hỏi phía sau là bản thân bạn tự biết mình không đúng, vẫn hút thuốc, uống rượu, hút thuốc phiện, cảm xúc không ổn định. Bạn cũng coi là khá rồi, tại sao vậy? Bạn cũng là giác ngộ, bạn biết lỗi lầm của bạn, biết được lỗi lầm chính là giác ngộ. Sợ nhất là bản thân có những thói xấu này mà không chịu thừa nhận; tôi không có lỗi lầm này, tôi rất bình thường, vậy thì không cứu được. Có thể biết được lỗi lầm của bản thân, người này còn cứu được, có thể quay đầu. Họ cần thiện tri thức thực sự giúp đỡ họ. Có thể thân cận thiện hữu, tránh xa những nơi hút thuốc, uống rượu, hút thuốc phiện, tránh xa những người bạn này thì bạn mới có thể quay đầu được. Nếu như một mặt muốn sửa, một mặt vẫn thân cận với họ, vậy thì rất phiền phức, vậy thì bạn sẽ rất khó sửa được những tập khí xấu này. Nhất định phải biết những

tập khí xấu này tổn hại nghiêm trọng đối với chính mình, hơn nữa cũng tổn hại gia đình, tổn hại xã hội, tuyệt đối không phải là chuyện tốt, nên cố gắng loại bỏ nó. Đọc kinh cầu Phật Bồ-tát gia trì, cầu đồng tham đạo hữu hỗ trợ bạn, như vậy mới có thể khôi phục lại bình thường.

Hỏi: Câu hỏi thứ ba, từ khi tiếp xúc đĩa giảng, kinh sách của lão pháp sư tối nay, bản thân con phát nguyện nghiêm túc y giáo phụng hành, cũng phúc giảng theo đĩa giảng ký của lão pháp sư cho đại chúng hữu duyên nghe. Con tự xưng mình là học trò của pháp sư Tịnh Không, sư thừa pháp sư Tịnh Không, xin hỏi như vậy như pháp không?

Đáp: Bạn đưa ra câu hỏi này thì không như pháp, không hỏi câu này thì rất như pháp. Nguyên nhân là gì? Đưa ra câu hỏi này, bạn vẫn có vọng tưởng phân biệt chấp trước, cho nên vậy thì không như pháp. Tôi có thể buông xuông toàn bộ vọng tưởng phân biệt chấp trước, cho rằng đây là việc tốt mà tôi nên làm, vậy thì bạn rất như pháp. Các bạn nghĩ thử xem có đúng hay không?

Hỏi: Tiếp theo là đồng tu trên mạng hỏi, hiện tại rất nhiều đồng tu trẻ tuổi, sanh ra hứng thú nồng đậm với giáo dục Phật-đà, đối mặt với tình hình xã hội ô nhiễm nghiêm trọng, đều lo sợ tạo nghiệp quá nặng, đối với chọn lựa ngành nghề, băn khoăn đắn đo rất nhiều, không biết làm ngành nghề nào có thể vừa chăm lo cuộc sống, lợi ích chúng sanh, nỗ lực học Phật được? Mong lão pháp sư khai thị.

Đáp: Chuyện này rất khó, không dễ dàng, đây là hiện thực xã hội ngày nay. Lúc tôi còn trẻ, hai mươi mấy tuổi gặp được Phật pháp, cũng từng hỏi thầy mình, hỏi đại sư Chương Gia câu hỏi này. Biết được tội nghiệp của chính mình rất nặng, tập khí rất sâu, rốt cuộc tương lai làm ngành nghề nào thì tốt? Ngành nghề này của tôi chính là đại sư Chương Gia chọn thay cho tôi, thầy ấy dạy tôi đi theo con đường này tốt; học Phật, giảng kinh, dạy học. Nhưng con đường này ban đầu vô cùng vất vả, ở Đài Loan có rất nhiều bạn cũ đều tận mắt nhìn thấy, cuộc sống 15 năm đầu của tôi vô cùng gian khổ, thời gian dài như vậy nếu bạn có thể nhẫn nhịn được. Trong này quan trọng nhất là thầy giáo, bạn học. Tôi rất may mắn gặp được ba vị thầy tốt, có mươi mấy người bạn học vô cùng tốt, mọi người ở cùng nhau học tập, 10 năm như một ngày, như vậy mới có thể thành tựu. Duyên phận giống vậy không dễ gì gặp được.

Đặc biệt là xã hội hiện nay, so với xã hội năm tôi hai mươi mấy tuổi, thay đổi quá lớn. Xã hội lúc đó còn có chút tình người, hiện tại không nhìn thấy nữa. Hiện tại

nếu như thực sự muốn học cũng có phương tiện. Phương tiện này chính là đĩa, mạng internet, truyền hình vệ tinh hiện nay, và kinh sách rất dễ dàng có được. Xã hội vào thời tôi học Phật, Phật pháp không hưng thịnh như bây giờ, kinh sách không mua được, toàn bộ Đài Loan chỉ có ba nhà sách in kinh sách Phật, số lượng in đều rất ít. Chúng tôi muốn xem kinh sách Phật đều phải đi sao chép, tới chùa mượn Tạng kinh, không được mượn ra ngoài, ở trong chùa sao chép kinh. Chúng tôi từng chép mấy bộ kinh, đại khái chép mười mấy bộ, không mua được kinh sách, rất vất vả. Không giống hiện tại khoa học kỹ thuật phát triển, kỹ thuật in ấn phát triển, muốn cầu một bộ Tạng kinh cũng không khó. Vào thời chúng tôi, trong đầu chưa từng dám nói bản thân muốn có một bộ Đại tạng kinh, không dám nghĩ tới, đó là chuyện không có khả năng, hiện tại không có khả năng đều biến thành có khả năng. Cho nên thực sự phát tâm cầu học, vào thời đại này thuận tiện hơn thời của chúng tôi quá nhiều. Chỉ cần ghi nhớ lời của người xưa, “thâm nhập một môn, huân tu lâu dài”, như vậy mới có thể thành tựu. Nếu như chúng ta học tạp, quá tạp, quá loạn, quá nhiều, đều không thể thành tựu, nhất định phải chuyên tâm.

Máu chốt tu học Phật pháp chính là giới định tuệ. Tuân theo lời dạy bảo của Phật Bồ-tát, của đại đức xưa, đây chính là giữ giới. Người xưa dạy chúng ta, thâm nhập một môn, huân tu lâu dài, chúng ta có thể làm được, đây là trì giới; sau khi trì giới thì bạn mới có định. Một môn, tâm là định, học nhiều thì tâm bạn sẽ loạn, tinh thần, thời gian của bạn đều phân tán. Nhất định phải tập trung học một thứ, hơn nữa phải đặt ra thời hạn. Ví dụ hiện tại mọi người coi trọng học tập Đệ Tử Quy, học tập Đệ Tử Quy không được vượt quá một năm. Người lợi căn, thực hành trong nửa năm, bạn phải đặt thời hạn này; người căn tánh trung hạ một năm là đủ, dùng thời gian một năm để làm được, đây là thuộc về trì giới.

Có nền tảng Đệ Tử Quy mới có thể học Thập Thiện Nghiệp Đạo. Đệ Tử Quy là thế gian pháp, Thập Thiện Nghiệp Đạo là Phật pháp, Phật pháp xây dựng trên nền tảng thế gian pháp, không có nền tảng thế gian pháp, không thể học Phật. Đây là hiện tượng mọi người đều nhìn thấy trong cửa Phật của chúng ta hiện nay, cho dù là tại gia hay xuất gia đều không làm được tam quy, ngũ giới, thập thiện. Nguyên nhân là gì? Không có nền tảng thế gian pháp. Những vị đại đức thời xưa, thành tựu của họ không ngoài điều gì khác, những quy tắc này từ nhỏ họ đều học qua, cho nên đích thực họ là thiện nam tử, thiện nữ nhân được nói tới trong Phật pháp. Họ đầy đủ điều kiện này, lại tiếp nhận tam quy ngũ giới, vậy thì dễ dàng rồi.

Những lời dạy bảo này, trong kinh Quán Vô Lượng Thọ Phật, trong đoạn kinh văn tịnh nghiệp tam phước giảng rất rõ ràng. Điều đầu tiên là “hiếu dưỡng cha mẹ, phụng sự sư trưởng”, chúng ta đã làm được hai câu này chưa? Phụng sự sư trưởng là y giáo phụng hành, lời thầy dạy tôi có thể lý giải, tôi có thể làm được, đây mới thực sự gọi là phụng sự. Tiếp theo mới “tù tâm không giết, tu thập thiện nghiệp”. Cho nên điều đầu tiên này là nền tảng, bạn phải đầy đủ Đệ Tử Quy, Thập Thiện Nghiệp Đạo. Đây là bốn câu trong đoạn này phải thực hành ở chỗ này, sau đó mới có thể tiến vào cửa Phật. Điều thứ hai là “thọ trì tam quy, đầy đủ các giới, không phạm oai nghi”, bạn mới có tư cách thọ tam quy ngũ giới. Vậy tam quy này bạn thực sự đạt được, ngũ giới bạn cũng thực sự đạt được, bạn sẽ không vi phạm. Người xuất gia nhất định phải làm được Sa-di Luật Nghi, hơn nữa đều không khó khăn, bạn có gốc rễ Đệ Tử Quy. Hiện nay không làm được, chính là không có gốc rễ Đệ Tử Quy, nguyên nhân là ở chỗ này. Hiện tại chúng ta không có gốc rễ này, mau chóng học bù, phải tìm lại gốc rễ này, chúng ta làm đệ tử Phật chân chính, cho dù là tại gia hay xuất gia đều là đệ tử Phật chân chính, như vậy mới có thành tựu.

Đối với chọn lựa ngành nghề, cho dù là ngành nghề nào, xã hội hiện nay mặc dù ô nhiễm nghiêm trọng, bạn chỉ cần quy củ làm sự nghiệp của chính bạn, tránh xa tất cả ô nhiễm, vậy thì bạn chính là Bồ-tát! Bạn kinh doanh, Bồ-tát doanh nhân, bạn làm công nhân thì là Bồ-tát công nhân. Bản thân bạn có thể không chịu ảnh hưởng của môi trường bên ngoài thì bạn sẽ ảnh hưởng người khác, người khác nhìn thấy điểm tốt của bạn, tự nhiên sẽ học tập theo bạn. Chúng ta hiện nay phải đề phòng ô nhiễm, không ngoài điều gì khác, chỉ cần bạn làm được điều căn bản của Phật pháp thì bạn sẽ không bị ô nhiễm. Chúng tôi đề xướng hai điều này là căn bản, Đệ Tử Quy và kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo. Lại có ba quyển sách mà cả đời đại sư Ân Quang đề xướng, giáo dục nhân quả: Liễu Phàm Tứ Huấn, Cảm Ứng Thiên Vụng Biên, An Sĩ Toàn Thư. Ba quyển sách này, mỗi ngày bạn đều không rời chúng, hằng ngày đọc, đọc từng lần từng lần một, cả đời có thể thọ trì, bạn sẽ có thể thoát khỏi tất cả ô nhiễm trong xã hội.

Bạn dùng thời gian đọc báo, thời gian xem tivi để đọc sách! Báo chí là ô nhiễm, tivi là ô nhiễm, hiện tại mạng internet đều là ô nhiễm, bạn hằng ngày tiếp cận nó, bạn làm sao có thể thoát khỏi ô nhiễm? Chỉ có buông xuồng hết thảy. Không phải chuyện quan trọng thì không đi dạo phố, tại sao vậy? Bạn xem những quảng cáo đủ kiểu ngoài phố, toàn là ô nhiễm, không có thứ nào là sạch sẽ, cho nên tốt nhất là ít tiếp

xúc, cũng không ảnh hưởng công việc của bạn. Chỉ cần bạn không tiếp xúc, không bị ảnh hưởng thì sẽ không sao, cho nên ngành nghề nào cũng tốt. Chúng ta tiếp nhận qua lời dạy của thánh hiền, đặc biệt là tiếp nhận qua sự huyền đúc của Phật pháp đều biết được, mỗi người chúng ta, bất kỳ người nào, cả đời giàu nghèo sang hèn đều định sẵn trong mệnh. Lời dạy bảo của thánh hiền, lời dạy bảo của Phật Bồ-tát, Thánh hiền dạy bạn làm thánh hiền, không dạy bạn thăng quan phát tài. Thăng quan phát tài là không cách nào dạy, đó là mệnh của bạn, trong mệnh của bạn có thì sẽ có, trong mệnh không có thì không có, thánh hiền không cách nào cho bạn được. Phật Bồ-tát dạy chúng ta làm Phật Bồ-tát, cũng không dạy chúng ta thăng quan phát tài, nhất định phải hiểu đạo lý này.

Lúc tôi còn trẻ, có rất nhiều người xem tướng đoán mệnh cho tôi, mệnh này của tôi là cả đời bần tiện; bần là không có tài phú, trong mệnh không có tài khố. Mỗi người trong mệnh đều có tài khố, tài khố của tôi là trống rỗng, không có tài khố, cũng không có vận làm quan. Không có vận làm quan, trong mệnh của bạn không làm quan. Không có vận làm quan, không có tài phú, cho nên rất khố. Tôi rất tin, hơn nữa lại chết sớm, tuổi thọ chỉ có 45 tuổi. Năm 26 tuổi tôi gặp được Phật pháp, thầy tôi chỉ cho tôi một con đường này, con đường này không có tiền cũng không sao, ở trong chùa vẫn có cơm ăn, có nơi để ở; không có địa vị cũng không sao, phú quý này, quý là địa vị, cũng không sao, cả đời thành thật niệm Phật, học kinh giáo, tu đời sau! Mệnh đời này đã định rồi, đời quá khứ không tu, đời này có gắng tu, dốc sức tu, đời sau sẽ tốt. Bắc Kinh, lão cư sĩ Hoàng Niệm Tổ trước đây, chúng tôi cũng là bạn cũ, tôi nghe học trò của ông ấy nói với tôi, học trò của ông ấy nói với tôi: Hoàng lão thường nói với họ, pháp sư Tịnh Không đời này nếu không vãng sanh thì phước báo đời sau không thể nghĩ bàn. Đây là lời ông ấy nói, tôi tin tưởng lời này.

Những gì chúng ta thọ đời này là nghiệp nhân đời trước, quả báo đời này, trong kinh Phật nói “muốn biết nhân đời trước, xem quả nhận đời này”, những gì đời này hưởng thụ chính là đời trước tu; “muốn biết quả đời sau, xem việc làm đời này”, quả báo đời sau là những gì bạn tạo tác ở đời này, chính là vậy. Nhân tạo ra ở đời này, thì đời sau thọ quả báo! Trong đời này, sau khi gặp được Phật pháp, quay đầu là bờ, thực sự làm được không có ý niệm ác, không có lời nói ác, không có hành vi ác đối với người, đối với việc, đối với vật, cho nên thân tâm an ổn. Vậy tuổi già có phước báo này, còn có thọ mạng nhiều như vậy, bản thân đều không cách nào tưởng tượng được. Điều này trong Phật pháp gọi là hoa báo, quả báo ở đời sau. Hoa báo đã tốt

rồi, cho nên quả báo nhất định rất thù thắng. Chúng ta có nên đi hưởng vinh hoa phú quý của thế gian này không? Không được, tại sao vậy? Những thứ này hễ dính vào liền hò đồ, lúc hưởng hết phước báo thì tội báo sẽ hiện tiền. Cho nên nghĩ tới lui vẫn là tới thế giới Cực Lạc, thân cận A-di-dà Phật tốt hơn, vĩnh viễn không đọa lạc. Sự lựa chọn này là quan trọng nhất, tuyệt đối không chọn phước báo trời người. Cho nên học Phật, đặc biệt là tu học Tịnh độ, đối với bất kỳ công việc nào đều không trở ngại.

Hỏi: Thứ hai là sách đĩa của lão pháp sư lưu hành rộng rãi trên toàn cầu, lợi ích rất nhiều chúng sanh, nhưng bởi vì không có bản quyền, tặng miễn phí cho nên ở tiệm sách thông thường không tiếp xúc được với những tài liệu này. Xin hỏi vì lợi ích những đại chúng ưa thích đọc tiệm sách mà không nhận thức Phật pháp, mà buôn bán sách của lão pháp sư, xin hỏi như pháp không?

Đáp: Như pháp, bởi vì chúng tôi không có bản quyền nên họ như pháp; nếu có bản quyền thì họ phạm pháp. Không có bản quyền, họ có thể in, tiệm sách thích in thì có thể in, chúng tôi không có bản quyền, đĩa này tất cả đều có thể lưu hành. Đặc biệt là hiện tại chúng tôi dùng mạng internet, dùng truyền hình vệ tinh, nhưng truyền hình vệ tinh ở Trung Quốc có hạn chế, tiếp nhận [tín hiệu] bị hạn chế. Ở rất nhiều đất nước không có hạn chế, như nước Mỹ không có hạn chế, Úc không có hạn chế, Indonesia không có hạn chế, họ chỉ cần lắp một cái đĩa nhỏ thì đều có thể xem được, mỗi ngày 24 tiếng đồng hồ không gián đoạn, vô cùng thuận tiện. Hiện tại chúng tôi có năm vệ tinh, năm vệ tinh này tầm phủ sóng là toàn cầu, mỗi nơi đều có thể thu được tín hiệu. Ở Trung Quốc, khu vực châu Á có hai vệ tinh, cho nên chỉ cần lắp một cái đĩa nhỏ là có thể xem được, đĩa nhỏ khoảng 75cm là có thể thu được.

Hỏi: Câu hỏi thứ ba, từ nhỏ con đã thích xem kinh Phật, đồng thời tu hành thiền định. Mấy năm trước có một ít công năng, thế là con tự mình mở pháp đàm, mở thiền nhän cho người khác, rất nhiều người nói con làm như vậy không như pháp. Xin hỏi rốt cuộc có thể dùng thần thông độ người, kiềm tiền không?

Đáp: Chuyện này đích thực không như pháp. Bạn phải hiểu được chư Phật Bồ-tát, A-la-hán đều có thần thông rộng lớn, nhưng Phật từng nói rồi, Phật pháp không dùng thần thông tiếp dẫn đại chúng, nguyên nhân là gì? Yêu ma quỷ quái cũng có thần thông, nếu Phật dùng thần thông hoằng pháp lợi sanh, vậy thì không cách nào phân biệt được Phật và ma, người phàm, vậy thì khó. Phật dùng dạy học, yêu ma

quỷ quái không thể dạy học, họ chỉ có thể hiện thần thông, cho nên như vậy rất dễ dàng phân biệt.

Phật pháp, bạn xem trước đây cao tăng đại đức thị hiện thần thông cũng rất nhiều, nhưng họ có đối tượng đặc biệt, đối tượng này là người có thể sanh ra tầm ảnh hưởng rộng lớn, họ dùng phương pháp này độ họ, như quốc vương. Cho nên, Phật Bồ-tát có thể dùng thần thông đối với quốc vương, vậy thì sau khi họ cung tin tưởng, họ sẽ có thể hộ trì Phật pháp; tiếp đó là người đại phú đại quý, họ có tầm ảnh hưởng lớn như vậy. Cho nên họ có đối tượng đặc thù, không phải là người bình thường. Người dân bình thường, họ tới dùng thần thông với bạn, tuyệt đối không phải là Phật Bồ-tát, điều này chúng ta nhất định phải rất rõ ràng, tuyệt đối không phải. Cho nên nói bản thân bạn tu thiền định, tu được mấy năm, bạn liền mở thiên nhãn cho người khác, thiên nhãn thực sự mở sao? Chúng tôi ở tầng 11, mắt của bạn nhìn xuống dưới, bạn có thể nhìn được rõ ràng tầng 10 bên dưới không? Nếu bạn có thể nhìn thấy rõ ràng, thì bạn thực sự đã mở thiên nhãn rồi. Nếu như bên ngoài bức tường vẫn không biết gì cả thì thiên nhãn của bạn là giả không phải là thật. Chuyện này không được lừa người, không được dùng Phật pháp để kiếm tiền, dùng Phật pháp để kiếm tiền, vậy thì phải gánh lấy nhân quả rất nặng, không thể không biết điều này.

Hỏi: Câu hỏi thứ tư nói: pháp sư Hoằng Nhất viết bốn chữ “bi hân giao tập” để biểu thị tâm ý đối với thời gian đã qua, ý nghĩa thực sự của nó là gì?

Đáp: Tôi muốn hỏi bạn, bạn hỏi câu này có ý gì? Ý nghĩa này, câu nói này không liên quan đến tu trì của bạn. Đến lúc bạn tu trì thực sự có công phu, có thành tựu rồi, lúc lâm chung bạn sẽ hiểu rõ bốn chữ này, bạn sẽ có tâm tình giống ngài. Vậy bạn chưa có công phu này, lúc bạn lâm chung là rối tung rối mù, điều gì cũng không biết, bị nghiệp lực lôi đi. Nếu đã hỏi thì [tôi trả lời], “bi” là thương xót thế gian này quá khổ, người thế gian tạo nghiệp quá nặng; “hân”, ngài ấy là bi hân giao tập, không phải là bi hỉ, hân nghĩa là gì? Là rất may mắn, bản thân niệm Phật thành tựu vãng sanh, thoát ly bể khổ, một mặt là thương xót chúng sanh vẫn chưa thoát ra, [một mặt là thấy] rất may mắn vì bản thân mình đã thoát ra.

Hỏi: Câu hỏi thứ năm, trong phẩm Phổ Hiền Bồ-tát Hạnh Nguyên, cuối cùng có một đoạn: “Đại trí Xá-lợi-phất, Ma-ha Mục-kiền-liên làm thượng thủ v.v..”. Pháp sư từng nói, Hoa Nghiêm là Phật thuyết sau khi Phật chứng đạo bảy ngày, thực ra vẫn chưa có năm vị tỳ-kheo và chúng Thanh văn, tại sao Đại trí Xá-lợi-phất, Ma-ha Mục-kiền-liên lại có thể tự mình tham gia pháp hội Hoa Nghiêm?

Đáp: Lời nói này, đối với câu hỏi này tôi không cần giải thích, bạn xem chủ giải kinh Hoa Nghiêm của đại sư Thanh Lương thì bạn sẽ hiểu. Kinh Hoa Nghiêm là cảnh giới giải thoát không thể nghĩ bàn, không phải là cảnh giới phàm phu chúng ta. Xá-lợi-phật, Mục-kiền-liên đều là cổ Phật tái lai thị hiện, không phải là thực sự đời này mới nghe pháp tu hành, không phải vậy, các ngài là cổ Phật tới thị hiện. Cảnh giới Hoa Nghiêm là siêu việt thời gian, siêu việt không gian.

Hỏi: Câu hỏi cuối cùng, liệu có thể lập trang web bán pháp khí, thư tịch Phật giáo v.v..để kiếm lời được không?

Đáp: Nếu bạn mở cửa hàng này, lấy được giấy phép của chính phủ, bạn là cửa hàng kinh doanh hợp pháp thì có thể kinh doanh, có thể buôn bán những thứ này. Còn như học Phật hay không học Phật đều không quan trọng, đây là bạn kinh doanh như pháp. Hơn nữa những sản phẩm thư tịch, pháp khí đều là chuyện tốt, trong các ngành nghề mà nói thì đây là ngành nghề thiện. Cũng giống như cửa hàng ăn, mở tiệm cơm chay là chuyện tốt, không sát sanh, đây đều là ngành nghề rất tốt. Trong đó nếu lại có thể tuyên dương Phật pháp, vậy thì càng tốt, cửa hàng của bạn cũng là đạo tràng.

Hỏi: Tiếp theo là câu hỏi của đồng tu Malaysia. Đệ tử thường nghe đĩa giảng của lão pháp sư, nhưng mấy năm gần đây sự nghiệp gặp phải rất nhiều cảnh khốn khó, mặc dù nói nghe kinh niệm Phật, nhưng khó khăn hiện thực vẫn khiến con cảm thấy rất chán nản, đau khổ, xin hỏi lão pháp sư có phương pháp nào có thể giúp con mau chóng thoát khỏi những khó khăn này không?

Đáp: Phàm là việc gì đều có nhân quả, thánh hiền thế gian xuất thế gian đều thường dạy chúng ta, mỗi ngày phải phản tinh, mỗi ngày phải suy nghĩ lỗi làm, tức là nghĩ đến bản thân mình đối người, đối việc, đối vật có lỗi làm hay không? Nếu như phát hiện lỗi làm mà có thể sửa đổi lỗi làm đó thì toàn bộ khó khăn đều được hóa giải. Hiện tại vấn đề này xảy ra với bản thân bạn, bạn có thì người khác cũng có, trong xã hội trước mắt, người gặp tình huống giống như bạn nhất định rất nhiều, lúc tôi mới học Phật đã gặp được không ít. Cũng có rất nhiều người tới tìm tôi, tôi liền tặng một quyển Liễu Phàm Tứ Huấn cho họ xem, đích thực có hiệu quả. Có mấy người thực sự là, không chỉ bản thân họ y giáo phụng hành, mà cả gia đình họ đều làm. Sau ba năm có hiệu quả, khó khăn của họ dần dần được hóa giải, dần dần có thể ổn định, cuối cùng từng bước từng bước hưng thịnh. Cho nên khi họ nhìn thấy tôi, vô cùng cảm kích tôi. Tôi nói không cần cảm kích tôi, đây là bản thân bạn thực sự

quay đầu là bờ, thực sự hiểu được nhân quả báo ứng. Bạn có thể hóa giải ác nghiệp của bạn, đoạn ác tu thiện, đây là công đức của bản thân bạn, là thành tựu của bản thân bạn, tôi chẳng qua là giới thiệu quyển sách này cho bạn mà thôi. Cho nên chỉ cần bạn có thể tin, thực sự chịu tin, y giáo phụng hành, không gì không thể sửa đổi được.

Những gì mỗi người gặp được trong đời này là định nghiệp, định nghiệp đã tạo trong đời quá khứ. Trong kinh Koran của Hồi giáo cũng có câu nói này. Hồi giáo không gọi Thượng đế, gọi là Thánh Allah; trong kinh Phật của chúng ta không gọi Thượng đế cũng không gọi Thánh Allah, mà gọi là pháp tánh, là một nghĩa, đáng sáng thế! Trong kinh luận đức Phật thường nói, vũ trụ từ đâu mà có? Sanh mạng từ đâu mà có? Duy tâm sở hiện, duy thức sở biến. Cho nên Phật pháp giảng tánh, giảng thức. Trong tôn giáo của họ gọi là Thánh Allah, gọi là Thượng đế, trên thực tế là cùng một chuyện, là đáng sáng thế. Trong kinh Koran, Thánh Allah nói: “vạn vật, ta dựa theo tiền định sáng tạo ra chúng”. Bạn xem Thượng đế cho người này cả đời hưởng phước, cũng cho người kia cả đời bị giày vò, Thượng đế này không công bằng! Tại sao lại đối xử với người này tốt như vậy, đối xử với người kia không tốt như vậy? Thượng đế nói rất hay, ta dựa theo tiền định, câu nói này khiến mọi người không còn gì để nói nữa. Đời trước bạn tạo thiện nghiệp, vậy thì cả đời này bạn nên hưởng phước; đời trước bạn tạo ác nghiệp, vậy thì đời này bạn nên chịu tội. Dựa theo tiền định không phải là dựa theo ý nghĩ của chính mình, Thượng đế rất công bằng, Thượng đế không có tư tâm. Câu kinh văn này rất quan trọng, dựa theo tiền định.

Nhưng Phật pháp, Hồi giáo cũng nói rằng, thiện ác chúng ta tạo ra trong đời này có thể thay đổi định nghiệp. Tiên sinh Liễu Phàm gặp được thiền sư Vân Cốc, thiền sư Vân Cốc dạy ông, nỗ lực đoạn ác tu thiện, xoay chuyển định nghiệp. Định nghiệp, người khác không thể xoay chuyển, chỉ có bản thân bạn có thể xoay chuyển, cho nên thiền sư giảng rõ ràng đạo lý cho ông ấy, dạy phương pháp cho ông ấy, bản thân ông ấy thực sự y giáo phụng hành, có điều ông làm rất chậm chạp. Bạn xem sau khi trở về, phát tâm làm 3.000 việc tốt, 3.000 việc tốt mười năm mới hoàn thành. Không dễ dàng, 10 năm mới hoàn thành. Nhưng ông phát nguyện này ba năm, năm thứ ba thì vận mệnh của ông đã xoay chuyển. Ông đọc sách tham gia thi cử, trong mệnh của ông không có công danh. Thời xưa công danh này chính là nói cử nhân, tiến sĩ, ông không có mệnh này, mệnh của ông chỉ có thể đạt đến tú tài. Tú tài so sánh với học vị hiện hay mà nói, đây là cử nhân, cử nhân tốt nghiệp đại học, cử nhân thời

xưa chính là thạc sĩ, tiến sĩ chính là tiến sĩ, học vị cao nhất, cho nên ông không có. Tới năm thứ ba, ông đi tham gia thi cử, trong mệnh định sẵn ông thi đỗ thứ ba, kết quả ông thi đỗ thứ nhất, như vậy đã không còn chuẩn nữa; thu nhập mỗi năm cũng tăng thêm, cho nên dần dần ông liền tin tưởng, xây dựng tín tâm. Tới năm thứ mười, mỗi năm đi tham gia thi cử, cử nhân cũng đạt được, tiến sĩ cũng đạt được.

Sau khi đạt được tiến sĩ, ông làm tri huyện của huyện Bảo Đέ. Bảo Đέ là huyện lớn ở Hà Bắc, gần Thiên Tân, lúc đó là trực thuộc trung ương, huyện thị do Hoàng đế trực tiếp cai quản. Ông làm rất nhiều chuyện tốt, tuổi thọ của ông chỉ có 53 tuổi, ông sống tới 74 tuổi mới mất, tuổi thọ tăng thêm 20 năm. Đây đều là tự mình tu, ông không cầu tăng thêm tuổi thọ, [nhưng lại được] tăng thêm 20 năm. Trong mệnh không có con cái, ông có một đứa con trai ngoan, là cầu được. “Ở trong cửa Phật, có cầu tất ứng”, vậy cầu có đạo lý của cầu, bạn phải hiểu, có phương pháp cầu, không phải là mù quáng mê tín có thể cầu được. Phải thực sự sám hối từ trong nội tâm của chính mình, sửa đổi làm mới, đoạn ác tu thiện, như vậy mới thực sự xoay chuyển lại vận mệnh. Lúc ông ấy còn trẻ tập khí rất nặng, đều là một số tập khí bất thiện trong đời quá khứ. Ông rất thẳng thắn nói hết ra ở chỗ thiền sư Vân Cốc, phản tinh túng điều một, nói ra hết những thói xấu, đây chính là còn cứu được. Thiền sư Vân Cốc dạy ông: phải sửa từng điều một, [những điều này] rất bất lợi đối với sức khỏe của chính cậu.

Vào thời đó, còn có một người có tình huống tương tự ông, đó là ông Du Tịnh Ý. Ông Du Tịnh Ý lớn hơn tiên sinh Liễu Phàm, đại khái là lớn hơn 10 tuổi, tôi nhớ là lớn hơn 10 tuổi, ác nghiệp của ông ấy tạo ra còn nặng hơn, hơn nữa bản thân còn không biết. Tự mình cho rằng bản thân hằng ngày hành thiện, không biết là hằng ngày đều đang tạo ác nghiệp. Nhưng dù sao cũng là người đọc sách, còn có chút ý niệm thiện, cảm động Táo thần, Táo thần thực sự có, không phải là giả, Táo thần hiện thân tới độ ông. Nói ra từng ý niệm ác, hành vi ác trong đời của ông ấy, nói với ông ấy, nói khiến ông ấy cứng họng. Nói với ông ấy nên hối cải như thế nào. Sau khi nói xong thì đi vào nhà bếp, liền không thấy người đâu nữa, ông ấy mới biết được Táo thần tới điểm hóa ông. Từ đó về sau, cách làm và quyết tâm sửa lỗi của ông hơn tiên sinh Liễu Phàm gấp nhiều lần, tiên sinh Liễu Phàm không bằng ông; quả báo cũng không giống nhau, quả báo của ông vượt hơn tiên sinh Liễu Phàm, ông sống tới 88 tuổi, khi về già phước báo đều hiện tiền. Nhưng lúc này trong lòng đã nguội lạnh, ông đã nhìn thấu cuộc đời rồi. Đây đều là câu chuyện rất hay. Trung Quốc từ xưa

đến nay, người như vậy rất nhiều, rất nhiều, ghi chép lưu lại hoàn chỉnh không nhiều. Nhưng chúng ta đọc được rất nhiều trong ghi chép của người xưa vào thời cổ đại, chỉ cần để ý đều có thể thấy được ở khắp mọi nơi.

Cho nên đời trước, kinh Koran gọi là tiền định, đó là định số. Nhưng mà trong định số vẫn còn có biến số, biến số chính là trong đời này của chúng ta, khởi tâm động niêm, lời nói hành vi, mỗi ngày đều đang làm phép cộng trừ nhân chia cho định số. Ý niệm của chúng ta thiện, lời nói hành vi thiện, vậy thì cộng thêm điểm; ý niệm của chúng ta ác, hành vi ác, vậy thì trừ, giảm bớt định số trong mệnh của bạn, cho nên mỗi ngày đều có tăng giảm; đại thiện đại ác chính là nhân chia, bạn có đại thiện thì nhân, đại ác thì chia, nhất định phải hiểu đạo lý này. Những điều này toàn bộ đều là pháp thế gian. Tài trong mệnh, tài từ đâu mà có? Tài từ bố thí mà có! Có người trong tài khó rất sung túc, đời trước tu bố thí tài nhiều, dùng tâm chân thành để tu, cho nên tài khó của họ sung túc, tài là đến từ chỗ này. Nếu trong mệnh của chúng ta không có tài, đời này nên phải nỗ lực tu bổ thí tài. Sinh hoạt thà rằng khổ một chút, tiết kiệm một chút, đem tiền tiết kiệm được làm thêm việc tốt, giúp đỡ những người nghèo khó. Tới khi về già quả báo của bạn sẽ hiện tiền, cho dù là kinh doanh ngành nghề nào cũng đều kiếm được tiền. Bởi vì trong mệnh của bạn có, cho dù làm ngành nghề nào cũng đều kiếm được tiền; trong mệnh không có, làm ngành nghề nào cũng đều lỗ vốn, là đạo lý như vậy. Cho nên đây là trong mệnh của bạn có hay không.

Thông minh trí tuệ cũng là như vậy, thông minh trí tuệ là bố thí pháp, quả báo bố thí pháp được thông minh trí tuệ, quả báo bố thí vô úy được khỏe mạnh sống lâu. Thế nào gọi là vô úy? Hiện tại nói tương đối dễ thể hội, xã hội hiện nay có phần tử khủng bố, bạn thường sống trong thế giới sợ hãi! Làm thế nào có thể giúp đỡ chúng sanh tiêu trừ sợ hãi, đây chính là bố thí vô úy. Vậy trong bố thí vô úy dễ gấp được nhất chính là ăn chay. Ăn chay, tuyệt đối không đi làm hại những chúng sanh này. Bạn thường ăn chay, những động vật này, động vật nhỏ nhìn thấy bạn thì không sợ bạn. Tại sao vậy? Bạn có tâm từ bi, bạn sẽ không làm hại chúng, chúng không sợ bạn. Vậy người ăn thịt, gọi là có sát khí, con người chúng ta không nhìn thấy, nhưng động vật có thể nhìn thấy, nhìn thấy bạn có sát khí, chúng bị dọa sợ nên phải mau chóng chạy trốn. Quả báo này là khỏe mạnh sống lâu. Cho nên con người hiện nay mong cầu sống lâu, ăn thịt chúng sanh cho rằng có dinh dưỡng, có thể được sống lâu, sai rồi, đó là giảm bớt tuổi thọ của chính họ. Vốn là sống lâu, có thể sống 100 tuổi, kết quả sống đến 80 tuổi đã chết rồi, tuổi thọ của họ giảm bớt 20 năm; thậm chí càng

nghiêm trọng hơn là 50 tuổi đã chết, giảm bớt một nửa. Giống như những chỗ này, chúng ta đều phải hiểu được. Đặc biệt là người không có phước báo thì phải tiếc phước, phải tu phước, phải tích đức.

Bạn xem tài phú, thông minh trí tuệ, khỏe mạnh sống lâu, ai mà không muốn? Người không tin Phật họ cũng muốn, các tôn giáo khác họ cũng muốn, đều hy vọng đạt được. Phật giảng rõ ràng nhất, bạn làm thế nào mới có thể đạt được. Phật không dạy những thứ này, tại sao vậy? Đây là pháp thế gian, không phải pháp cứu cánh, không đề xướng điều này là sợ bạn mê vào trong đó. Phật thường dạy người, lấy khổ làm thầy, đây là đúng. Cuộc sống bần hàn một chút, không có tham luyến đối với thế gian này, bạn có tâm xuất ly. Nếu như sống trong phú quý, họ lưu luyến nơi này, thế giới Cực Lạc rất tốt, họ không nhìn thấy, họ không dễ gì tiếp nhận. Nếu như nơi này cuộc sống rất khổ, nói thế giới Cực Lạc thì họ rất hướng tới, họ bằng lòng đi, đạo lý là ở chỗ này, đây là sự từ bi thực sự của Phật. Nhưng cũng không thể không có, không có, cuộc sống quá bần hàn, bạn cũng rất khó mà vượt qua được. Cho nên chúng ta chỉ cần đời sống có thể trải qua được, thực sự hiểu rõ rồi, tuổi già phước báo hiện tiền, phải đem phước báo này đi tặng cho những người không có phước báo, những người nghèo khổ, những người khổ nạn, mang cho họ hưởng thụ, vậy là tốt, bản thân không nên hưởng thụ.

Câu chuyện như vậy của người xưa rất nhiều. Người xuất gia, chúng ta xem đại sư Ân Quang, đây là điển hình tốt nhất thời cận đại, cả đời ngài sống một cuộc sống rất đơn giản. Về già ngài sống ở Linh Nham Sơn Tự - Tô Châu, tôi từng tới quan phòng của ngài, rất đơn sơ. Ân tổ cả đời tu hành, người Trung Quốc xưa gọi là “tích dày phát mỏng”, ngài làm ra tấm gương tốt cho chúng ta. Trước khi ngài 70 tuổi, không ai biết ngài. Ở lầu chúa kinh của núi Phổ Đà, ngài quản lý lầu chúa kinh, tâm địa thanh tịnh, ngài quản lý lầu chúa kinh 30 năm, hàng ngày đọc kinh, hàng ngày niệm Phật, không ai biết đến ngài. Bởi vì ngài là người Thiểm Tây, tới miền Nam, khẩu âm nói chuyện rất nhiều người nghe không hiểu, cho nên không có cách nào giảng kinh. Có người tới thỉnh giáo ngài, đa phần là dùng thư từ qua lại, dùng chữ viết. Đây là tình cờ có một số học giả tới du ngoạn ở núi Phổ Đà, gặp được và nói chuyện với ngài, người xuất gia này có học vấn, thỉnh giáo ngài vấn đề khẩn gì, ngài ấy đều có thể giải đáp cho bạn. Những học giả này thường gửi thư cho lão hòa thượng, thư từ lão hòa thượng trả lời, họ đăng lên báo chí, tạp chí, từ đó lão hòa thượng mới nổi tiếng. Sau khi nổi tiếng, người quy y rất nhiều, người cúng dường

rất nhiều. Mỗi ngày viết thư trả lời những người này, đây là giai đoạn hoằng pháp của ngài, từ 70 tuổi, 80 tuổi viên tịch, chỉ có 10 năm, 10 năm này ảnh hưởng quá lớn, trong ngoài nước, trong Phật giáo sanh ra ảnh hưởng cực lớn.

Lão pháp sư nhận được nhiều tiền, nhưng một xu cũng không dùng vào trong sinh hoạt của chính mình, không cải thiện sinh hoạt của chính mình, ăn mặc đi ở đều vẫn như cũ. Tiền dùng để làm gì? Dùng để in kinh bồ thí. Ngài thành lập Hoằng hóa xã ở chùa Báo Quốc - Tô Châu, tức là hiện tại chúng ta gọi là nơi phát hành kinh sách, in kinh, in sách khuyến thiện. Cá đời ngài vô cùng coi trọng giáo dục nhân quả, cho nên đề xướng ba loại này: Liễu Phàm Tứ Huấn, Cẩm Ứng Thiên Vượng Biên, An Sĩ Toàn Thư, ba loại này in nhiều nhất. Tôi phát hiện ra chuyện này là vào năm 1977, lần đầu tiên tôi tới Hồng Kông giảng kinh, ở thư viện Phật giáo Trung Hoa nằm ở phố Giới Hạn; thư viện của họ hình như không lớn bằng chỗ chúng ta, Phật đường của họ cũng không lớn bằng chỗ chúng ta, nhỏ hơn chỗ chúng ta một chút. Lần đầu tiên tôi tới Hồng Kông, Phật đường đó là do lão pháp sư Đàm Hư xây dựng ở Hồng Kông, lúc tôi tới Hồng Kông, lão pháp sư đã viên tịch rồi, Phật đường này do học trò của ngài là pháp sư Sương Hoài chủ trì. Lúc đó tôi ở đó hai tháng, giảng kinh Lăng-nghiêm. Sách của Hoằng hóa xã trong thư viện rất nhiều. Đại sư Ân Quang là tổ sư của chúng ta, thầy tôi - lão cư sĩ Lý Bình Nam là học trò của Ân tổ, cho nên chúng tôi có quan hệ này, có một cảm tình đặc biệt đối với sách của Hoằng hóa xã của ngài, cho nên xem nhiều những sách này.

Tôi xem sách trước tiên là xem trang bản quyền, tìm hiểu xem số lượng phát hành của cuốn sách này là bao nhiêu. Kết quả vừa xem thì phát hiện ba loại sách này, ngài ấy in nhiều nhất, in mấy chục bản, hơn nữa số lượng mỗi bản đều rất lớn, đều là 50.000 cuốn, 100.000 cuốn. Thống kê sơ lược một chút, ba quyển sách này đại khái vào thời đó, số lượng lưu hành của nó là hơn ba triệu cuốn. Tôi vô cùng kinh ngạc, bởi vì kinh Phật không nhiều như vậy, bản in không nhiều như vậy, hơn nữa số lượng in đều rất ít, 1000 cuốn, 2000 cuốn, 3000 cuốn, không có mấy vạn cuốn như ba loại này. Điều này khiến cho người sơ học chúng tôi sau khi xem xong hết sức khó hiểu, tại sao tổ sư của Phật lại đề xướng những sách này, không đề xướng Phật pháp? Nghĩ rất lâu, sau này mới nghĩ ra được, chắc là thế giới loạn rồi. Vậy hiện tại xem thử, điều này quá rõ ràng, xã hội này loạn rồi, Phật pháp không cứu nổi thế gian này, Nho cũng không cứu nổi thế gian này, không ai tin tưởng. Giáo dục nhân quả có thể cứu, bạn chỉ cần giảng rõ ràng, giảng thấu triệt lý luận và sự thực của nhân

quả báo ứng, bạn có sợ báo ứng không? Bạn làm ác, khởi một ý niệm ác đều có báo ứng, bạn còn dám khởi ý niệm ác không? Bạn còn dám làm chuyện xấu không? Cho nên hiệu quả giáo dục này rất lớn!

Hiện tại đời này của bạn đều không như ý, cảm thấy sự nghiệp gặp phải rất nhiều khó khăn trong thực tế. Khó khăn trong cuộc sống, khó khăn trong sự nghiệp, khó khăn trong gia đình, bạn có muôn cải thiện không? Bắt đầu làm từ chỗ nào? Nho, Phật đều rất chậm, đều không kịp, nhân quả nhanh nhất, chúng ta mới hiểu rõ được đạo lý này. Cho nên lần này sau khi tôi quay về Đài Loan, tôi cũng lưu hành số lượng lớn ba loại sách này, hình như là in đại khái khoảng 60.000, 70.000 cuốn, hơn nữa tôi giảng giải ở khắp nơi trên Đài Loan. Trong cửa Phật của chúng ta có rất nhiều pháp sư đều cảm thấy không thể chấp nhận được cách làm của tôi. Họ nói thầy là pháp sư cửa Phật, pháp sư giảng kinh lại không giảng kinh, tại sao thầy lại đi giảng Liễu Phàm Tú Huấn? Đi giảng Cảm Ứng Thiên? Cảm Ứng Thiên là Đạo giáo mà, họ nói sao thầy lại đi giảng ngoại đạo? Tới trách móc, tới chửi vẩn tôi. May là vị pháp sư này tuổi tác lớn hơn tôi, xuất gia cũng lâu hơn tôi, đối với Phật pháp cũng hiểu một chút. Cho nên tôi nói với thầy ấy: tôi không giảng những thứ ngoại đạo, những gì tôi giảng là Phật pháp. Thầy ấy nói: rõ ràng đây là của Đạo giáo, tại sao là Phật pháp chứ? Tôi nói: đã được pháp ân của Phật pháp ân định. Thầy ấy trừng mắt, pháp ân gì chứ? “Chớ làm việc ác, vâng làm việc thiện, tự thanh tịnh tâm, là chư Phật dạy”. Đây có phải là pháp ân không? Ông ấy không còn lời nào để nói. Vậy đại sư Ân Quang đề xướng ba loại sách này đều phù hợp với lời Phật dạy, phù hợp với lời Phật dạy chính là Phật pháp, sao thầy có thể coi nó là ngoại đạo được? Tôi giải thích như vậy, thầy ấy quay đầu bỏ đi, không để ý đến tôi nữa. Cho nên đây là pháp ân Phật ân định.

Chuyện này đã xảy ra cách 30 năm, năm 2006 là vừa tròn 30 năm. 30 năm xã hội này biến hóa quá lớn, 30 năm trước còn có người xem những sách này, rất nhiều người hoan hỷ xem; hiện tại 30 năm sau, không còn ai xem sách này, cũng đọc không hiểu. Trình độ quốc văn thực sự là xuống dốc không phanh, đọc không hiểu nữa. Người hiện nay thích xem phim truyền hình. Cho nên tôi nghĩ tới khổ tâm của tổ sư chúng ta, ngài muốn dùng thứ này, dùng giáo dục nhân quả để cứu vớt thế giới, làm nhiều công việc như vậy, đây là gợi ý cho chúng ta, nhắc nhở chúng ta chú ý đến công việc này của ngài. Chúng ta chú ý rồi, chúng ta nhìn thấy rồi, vậy thì chúng ta phải tiếp tục phát dương quang đại tâm từ bi của ngài, phải phổ biến, mở rộng sự

nghiệp của ngài. Vậy nghĩ tới nghĩ lui chỉ có làm phim truyền hình dài tập. Tôi nghĩ rất nhiều năm, nhưng thứ này phải chi tiền! Cũng không ít tiền để quay theo chuyên đề.

Ai biết trong cửa Phật thường nói tâm nghĩ việc thành, không ngờ có một vị cư sĩ mang một khoản tiền tới cho tôi. Tôi nói cậu ấy: tiền ở đâu có? Là di sản của cha cậu, cha cậu qua đời, di sản để lại cho anh chị em. Họ kinh doanh một công ty tàu biển ở Hồng Kông, thế hệ sau không muốn làm nữa, bán đi. Bán đi, cậu ấy được chia 9 triệu USD, đều mang đến cho tôi, cậu ấy nói con không cần một xu nào, mang tới làm sự nghiệp giáo dục Phật giáo, tốt! Tôi tính toán thử, chúng tôi quay ba loại phim truyền hình dài tập, hết 5 triệu USD, tiền đã có rồi. Tiền tôi cũng không cần, cậu ấy trực tiếp trả tiền cho họ, tôi chỉ kết nối giúp cậu ấy. Tôi tìm tới Du Bồn Xương, đóng phim Tế Công, mọi người đều biết, tôi tìm ông ấy.

Liễu Phàm Tú Huân quay xong rồi, hiện tại đang chỉnh sửa hậu kỳ, ông ấy nói với tôi, đại khái tháng ba có thể lên sóng, bộ đầu tiên 20 tập. Tiếp đó chúng tôi quay 30 tập Cảm Ứng Thiên Vực Biên, sau đó lại quay 30 tập An Sĩ Toàn Thư, tổng cộng 80 tập. Chất lượng tôi yêu cầu rất cao, trước đây mọi người đều rất thích những bộ phim như Vương Triều Ung Chính, tôi nghe nói quay rất khó, tôi nói chất lượng của chúng ta không được kém hơn nó, cao hơn thì được, chứ không được kém hơn. Nghe nói quay một tập phim Vương Triều Ung Chính hết khoảng 450.000 nhân dân tệ, hiện tại đương nhiên chi phí sẽ cao hơn một chút, tiêu chuẩn tôi đưa cho ông ấy là một tập 500.000, tôi nói ông cố gắng làm cho tôi. Đây cũng là sự giá trị của tổ sư, tam bảo giá trị, chúng sanh có phước, nên mới làm thành công thuận lợi như vậy. Chúng tôi dùng phương pháp này, hơn nữa sau khi bộ phim này hoàn thành, chúng tôi sẽ đánh phụ đề tiếng nước ngoài vào đó, Liên Hợp Quốc có sáu loại ngôn ngữ quốc tế, sáu loại này, tiếng Trung của chúng ta là một loại, chúng ta dùng tiếng Trung để diễn thuyết trong phim, nhưng bên dưới dùng phụ đề tiếng Anh; ngoài tiếng Anh ra còn có tiếng Pháp, tiếng Ả Rập, tiếng Nga, tiếng Tây Ban Nha, sáu thứ tiếng này lưu hành trên toàn thế giới. Cho nên, không chỉ hoằng dương ở Trung Quốc, mà hoằng dương trên toàn thế giới, để xướng giáo dục nhân quả. Ngoài giáo dục nhân quả ra, thực ra mà nói chúng tôi không nghĩ ra được biện pháp nào hay hơn.

Nhân quả là thật, tuyệt đối không phải là giả. Trước khi tôi tiếp xúc Phật pháp, đích thực thứ đầu tiên tiếp xúc chính là Liễu Phàm Tú Huân. Lúc đó tôi còn trẻ, gặp một ông lão 69 tuổi, tôi 26 tuổi, ông lão ấy 69 tuổi, ông coi tôi như thế hệ cháu của

ông, rất thương yêu bảo bọc, ông tặng tôi cuốn Liễu Phàm Tú Huấn này. Tôi đọc cuốn sách này từ đầu đến cuối, hình như là đọc 30 lần, dùng thời gian ba tháng đọc 30 lần, vô cùng cảm động. Thói xấu của tiên sinh Liễu Phàm thì tôi đều có đủ, phuớc báo của tiên sinh Liễu Phàm thì tôi lại không bằng ông ấy. Cho nên sau khi đọc cuốn sách này, mới thực sự hiểu được chính mình cõ ý, vô ý tạo rất nhiều tội nghiệp, cho nên mau chóng quay đầu. Qua không bao lâu sau thì tiếp xúc Phật pháp, cho nên từ đây thực sự quay đầu lại.

Sau khi quay đầu thì duyên đều vô cùng thù thắng. Sau khi đại sư Chương Gia viên tịch, tôi thân cận thầy Lý, thầy Lý là tiên sinh Chu Kính Trụ giới thiệu cho tôi, chính là ông lão đầu tiên tặng tôi cuốn Liễu Phàm Tú Huấn. Ông ấy là bạn cũ của thầy Lý, hai người hình như tuổi tác cũng tương đương, hình như là bằng tuổi, bạn cũ, giới thiệu tôi làm quen thầy Lý. Thầy Lý khuyên tôi học giảng kinh, cho nên giảng kinh là thầy Lý dạy, đại sư Chương Gia đặt nền tảng Phật pháp cho tôi. Đây là pháp thế gian hay xuất thế gian có thể thành tựu hay không, mâu chốt là ở người thầy; học trò được thầy dạy rất nhiều, chính là học trò có chịu thọ giáo không? Đây lại là một mâu chốt. Gặp được người thầy tốt, hoài nghi thầy, không thể hoàn toàn tiếp nhận, vậy thì rất đáng tiếc. Cho nên đối với người thầy phải có lòng tin, đối với những gì mình học phải có lòng tin, đối với thành tựu học tập của chính mình có lòng tin thì bạn mới có thể thực sự học được. “*Học mà thường làm được, chẳng phải vui lắm sao*”, trong học tập chúng ta thế hội được, đây là nhà Phật nói, pháp hỷ sung mãn, thực sự đạt thọ dụng, càng học càng vui vẻ.

Học Phật, qua hai ngày nữa là qua năm mới, qua năm mới tôi học Phật đã được 55 năm, lên bục giảng kinh dạy học 48 năm. Cho nên có rất nhiều người hỏi tôi: thưa pháp sư, thầy có cần đạo tràng không? Tôi nói với họ, Trung Quốc đại lục rất lớn, rất nhiều người mời tôi tới giảng kinh. Tôi nói ra bạn có tin không, nơi mời tôi ít nhất cũng có 300? Tin tưởng, lớn như vậy, 300 nơi, đương nhiên là có khả năng. Tôi nói, một nơi tôi giảng một tháng, tôi giảng đến 100 tuổi cũng giảng chưa hết. Tôi nói bạn nghĩ thử xem, tôi cần đạo tràng làm gì? Cho nên cả đời không có đạo tràng. Nơi tôi ở Hồng Kông, chính là bà Trần mua tầng lầu này, tầng lầu này là bà ấy mua cho Học hội của chúng ta. Căn nhà của bà ấy đưa cho tôi mượn ở, tốt! Đưa cho tôi mượn ở, quyền sở hữu căn nhà là của bà, quyền sử dụng là của tôi, tôi sử dụng, bà sở hữu. Bà có quyền sở hữu, cho nên tất cả mọi chi phí của căn nhà đều là bà chi, tiền điện, tiền

điện thoại đều là bà trả, tôi không cần phải nhọc lòng bất kỳ điều gì, chỉ đưa tôi một chiếc chìa khóa, rất tự tại.

Cho nên tới 80 tuổi rồi, tôi không có nhà; thật ra mà nói, tôi cũng không có tín đồ, tôi cũng không thành lập bất kỳ cơ cấu nào. Tinh tông học hội là mỗi nơi họ tự mình thành lập, không liên quan đến tôi. Tôi khuyên họ thành lập, tôi tuyệt đối không can thiệp họ. Họ có ý tốt mời tôi làm thầy hướng dẫn của họ, dù sao làm thầy hướng dẫn cũng không sao, không đi can thiệp họ là được. Có lúc tới hỏi vấn đề, vậy thì tôi có nghĩa vụ giải đáp cho họ. Cho nên cả đời này tôi thực sự làm được, không quản người, không quản tiền, không quản việc. Những năm này, tôi thường nói với các đồng tu, đừng viết thư cho tôi, tôi không đọc thư, không đọc những thứ này; cũng đừng gọi điện thoại cho tôi, tôi không có điện thoại. Không có điện thoại, không có gì cả, vì vậy mới thanh tịnh, thân tâm thanh tịnh. Công việc mỗi ngày chính là đọc kinh, giảng kinh, ngoài những việc này ra thì không có việc, đây chính là đạo dưỡng sinh của tôi. Cho nên giải quyết tất cả vấn đề khó khăn này, không rời khỏi giáo dục nhân quả, giáo dục nhân quả vô cùng quan trọng.

Hai ngày nay ở nước ngoài họ lại tới tìm tôi, đây là vì hóa giải xung đột, khôi phục an định hòa bình của thế giới, của xã hội. Chủ đề lớn như vậy, tôi không thể không đi, cho nên tháng sau có một hội nghị ở thủ đô Jakarta của Indonesia, là đại biểu tôn giáo của mười ba nước châu Á, hội nghị này chính là thảo luận đề tài “đoàn kết tôn giáo, hóa giải xung đột, thúc đẩy hòa bình”, muốn tìm tôi tới tham gia. Tôi nghe nói Cục trưởng cục tôn giáo Trung Quốc, Cục trưởng Diệp cũng sẽ dẫn một đoàn tới. Trung Quốc có năm tôn giáo đều sẽ có đại biểu tới. Nam Dương, những năm này tôi ở bên đó, quan hệ của chúng tôi đều vô cùng tốt, lãnh đạo đất nước ở khu vực này đều rất quen thuộc với tôi. Cho nên tôi muốn nhân cơ hội này đi một lần, hội nghị của họ là bốn ngày, đi tham gia hội nghị này, đi thăm bạn bè cũ. Trong hội nghị này, họ muốn tôi chuẩn bị một chủ đề diễn giảng, tôi liền nghĩ đến bốn loại giáo dục. Chủ đề diễn giảng này, vào thứ tư tuần sau, nội bộ chúng tôi vào thứ tư đầu tiên của mỗi tháng, chúng tôi sẽ nói chuyện với đồng tu nội bộ, tôi sẽ giảng chủ đề này.

Bốn loại giáo dục này, thứ nhất là giáo dục luân lý, thứ hai là giáo dục đạo đức, thứ ba là giáo dục nhân quả, thứ tư là giáo dục tôn giáo. Những danh xưng này, rất nhiều người trong xã hội hiện nay có hiểu lầm; nói đến những thứ này chính là luân lý đạo đức đã lỗi thời rồi, nhân quả, tôn giáo là mê tín, đều không tiếp nhận!

Cho nên tôi nghĩ chúng ta phải dùng phương pháp đơn giản nhất để giải thích. Thế nào là luân lý đạo đức? Giáo dục luân lý là giáo dục quan hệ giữa người với người, bạn nói xem điều này quan trọng không? Nói như vậy thì mọi người sẽ biết luân lý là mối quan hệ giữa người với người! Vậy thế nào là giáo dục đạo đức? Giáo dục đạo đức chính là làm sao biến người xấu thành người tốt, biến người ác thành người thiện, bạn nói điều này có quan trọng không? Đây gọi là giáo dục đạo đức. Thế nào gọi là giáo dục nhân quả? Hiện nay chúng ta nói đến nhân quả không ít, xã hội hiện nay đều nói thoát nghèo làm giàu, nhân quả chính là giáo dục thoát nghèo làm giàu. Bạn nói xem điều này có quan trọng không? Nhân quả chính là giáo dục lìa khổ được vui, phải dùng những danh từ này, mọi người mới hiểu được tầm quan trọng của những điều này. Vậy giáo dục tôn giáo là gì? Giáo dục tôn giáo là nâng cao của ba loại giáo dục phía trước, nâng cao lên hưởng thụ cao nhất của đời người. Bạn tiếp nhận giáo dục này, bạn mới thực sự có thể đạt được sự hưởng thụ cao nhất của đời người.

Hai chủ đề phụ khác chính là giáo dục tôn giáo nói cho bạn biết, nguồn gốc của vũ trụ, nguồn gốc của sanh mạng. Những điều này hiện tại khoa học, triết học đều đang nghiên cứu. Bạn xem thử những điều họ nói trong tôn giáo, đích thực có giúp đỡ với sự phát triển của khoa học và triết học hiện đại. Chúng ta giải thích như vậy thì họ mới có thể tiếp nhận; nếu không, bạn giải thích theo cách truyền thống, chú giải của thánh hiền xưa, không ai tin tưởng! Nhưng họ chú giải rất hay, người hiện nay đọc không hiểu. Đọc không hiểu thì họ cũng không đi nghiên cứu, chỉ dùng hai chữ “mê tín” để phủ định bạn, thật là đáng tiếc, thứ tốt như vậy đặt ở trước mặt. Thứ tư tuần sau chúng tôi sẽ giảng trước một lần. Đây chính là chủ đề diễn giảng mà tôi chuẩn bị cho hội nghị quốc tế lần này ở Jakarta. Cho nên chúng ta học Phật, học Phật là học khai mở trí tuệ. Ý nghĩa của Phật là trí tuệ, là giác ngộ, là trí tuệ, đâu phải mê tín!

Hỏi: Tiếp theo có ba câu hỏi, đây là câu hỏi của đồng tu Trung Quốc. Câu hỏi đầu tiên, người hỏi nói, tài sắc danh thực thùy là năm rẽ của địa ngục. Tài, sắc, danh dễ dàng lý giải, nhưng thực, thùy thì không hiểu lắm. Người phàm mỗi ngày đều phải ăn và ngủ, không biết phải nắm bắt chừng mực như thế nào mới không phạm giới?

Đáp: Không sai, chỉ cần bạn có chừng mực là đúng rồi. Buổi sáng hôm nay bà Trần tới thăm tôi, còn có ông Vương và cựu sĩ Lâm, ba người tới thăm tôi. Cựu sĩ Lâm kể cho tôi nghe một chuyện có thật. Ông ấy nói gần đây trong buổi gặp mặt của

họ, nhìn thấy hai người lớn tuổi từ Trung Quốc tới. Một người hơn 90 tuổi, còn một người khác cũng hơn 80 tuổi, nhìn họ giống như chỉ khoảng 50, 60 tuổi vậy. Cho nên mỗi người đều hỏi họ, cách dưỡng sinh của bạn, bạn bảo dưỡng như thế nào? Hai vị lớn tuổi này nói với mọi người, cuộc sống đơn giản, hơn nữa thế nào? Ăn rất ít, đây là bí quyết rất quan trọng.

Từ trung niên trở đi, ăn cơm có thể ăn no bảy phần là được rồi, không được ăn quá nhiều, ăn quá nhiều chắc chắn khiến cơ thể không khỏe. Ăn quá nhiều, bạn phải quan tâm đến chức năng của hệ tiêu hóa, bạn ăn quá nhiều, chúng tiêu hóa không nổi, chúng phải chịu tội, chúng phải chịu khổ. Bạn phải yêu tiếc chúng, bạn phải chăm sóc tốt cho hệ tiêu hóa của mình. Tốt nhất là chúng có chức năng tiêu hóa mười phần, tôi chỉ ăn bảy phần, bạn xem chúng tiêu hóa thoải mái biết bao, tự tại biết bao; nếu bạn ăn no mười hai phần, chúng chịu khổ rồi. Cho nên chúng ta phải biết, ăn uống ngủ nghỉ phải điều độ. Hôm nay, ông ấy nói tới chuyện này, khiến chúng ta cảm thấy rất có đạo lý, ăn ít. Vận động, mỗi ngày đều có vận động thích hợp, cũng không nhiều, cũng không mệt. Họ nêu ra một điều rất quan trọng, sáng sớm đi tới nơi có không khí trong lành hít thở sâu, thở ra toàn bộ khí ở bên trong, hít thở không khí trong lành. Phải kiên trì, không được gián đoạn, mỗi ngày có mấy lần là đủ rồi. Cho nên nói vô cùng đơn giản, đây đều là điều bình thường chúng ta không để ý tới.

Trong ăn uống, tuyệt đối không được tham ăn, không được tham mùi vị. Điều này khiến chúng ta nghĩ tới, người nước ngoài tiến bộ hơn chúng ta ở điểm này. Người nước ngoài không coi trọng mùi vị, coi trọng dinh dưỡng, họ coi trọng dinh dưỡng. Nhưng phương thức ăn uống của họ không giống người Trung Quốc, họ đa phần ăn đồ nướng. Đồ nướng rất khó tiêu hóa, cho nên đồ uống của họ đa phần là Coca-cola dùng nước ngọt này để hỗ trợ tiêu hóa, đây là điều chúng ta chắc chắn không chịu được. Nhưng đồ họ ăn đơn giản. Thời gian chúng tôi ở nước ngoài cũng rất dài, thời gian ở nước ngoài, mọi người đều là ăn buffet, một cái đĩa, chúng tôi ăn rau củ là chính; thức ăn chính, bữa ăn này hai muỗn là đủ, bữa ăn hai muỗn. Bữa sáng, tôi ở nước ngoài chủ yếu ăn trái cây, ăn nhiều trái cây, ít ăn những thứ như cơm, ít ăn, điều này có lợi ích rất lớn đối với sức khỏe. Tuyệt đối không được ăn quá no, ăn sáu bảy phần là rất thích hợp. Đây cũng là nắm bắt chừng mực và tiết chế.

Ngủ cũng phải có tiết chế, không được ham ngủ. Ngủ là hôn trầm, nhiều sẽ không tốt. Bạn xem, năm đó Thích-ca Mâu-ni Phật tại thế, quy định cho đệ tử xuất gia ngủ bốn tiếng, giữa đêm đi ngủ, giữa đêm chính là từ 10 giờ tối đến 2 giờ sáng,

2 giờ sáng thức dậy. Người lớn tuổi ngủ ít, không ham ngủ, lúc thức dậy, súc miệng xong liền niệm Phật, đây là tốt hơn bất kỳ điều gì. Lúc mệt có thể nghỉ ngơi, nghỉ ngơi xong lại tiếp tục làm, đây là phương pháp mà lão pháp sư Đé Nhàn truyền lại. Phương pháp này vô cùng tốt, đối với thân tâm người niệm Phật chúng ta không có áp lực. Đi ngủ rồi, tỉnh dậy liền niệm Phật, niệm mệt lại đi nghỉ ngơi. Ông ấy yêu cầu đồ đệ là người thợ vá nồi của mình như vậy. Người đồ đệ này cũng rất hiếu có, y giáo phụng hành, ba năm liền thành công, biết trước thời gian, đứng mà vãng sanh. Sau khi vãng sanh, bạn xem đứng ba ngày, lão hòa thượng tới làm hậu sự cho đồ đệ. Chuyện này không dễ dàng, sau khi vãng sanh đứng ba ngày, đây đều là niệm Phật thành tựu, làm ra tấm gương tốt nhất cho chúng ta. Đưa ra vấn đề này, quan trọng nhất là, điều chúng ta không thể lơ là chính là ăn uống ngủ nghỉ, không khởi tham sân si mạn là được. Điều này vô cùng quan trọng, không có tâm tham.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, người hỏi nói trước đây làm nghề sát sanh, hiện tại đã đổi nghề rồi, xin hỏi làm sao trả nợ mạng sát sanh trước đây?

Đáp: Điều này rất không dễ dàng, bạn muốn trả nợ, chúng tiếp nhận thế nào? Nhưng ý niệm này tốt. Thực sự trả nợ, từ nay trở đi ăn chay. Đồng tu tại gia tốt nhất là cả nhà ăn chay, thường phóng sanh, dùn việc này để chuộc tội. Từ sau khi tôi đọc Liễu Phàm Tứ Huấn, tôi liền nghĩ tới lúc tôi còn thiếu niên ưa thích săn bắn, gần như mỗi ngày đều sát sanh, cảm giác được tội nghiệp vô cùng sâu nặng. Cho nên, tôi vừa tiếp xúc Phật pháp chưa tới nửa năm thì tôi liền ăn chay trường, tại sao vậy? Sát nghiệp quá nặng. Người sát nghiệp nặng thì đêm ngủ mơ ác mộng, chuyện này kinh nghiệm của tôi rất nhiều. Đại khái tới 20 năm sau thì ác mộng không còn nữa, thời gian dài như vậy. Cho nên tôi học Phật, sau đó có một số người cúng dường, lúc đầu cúng dường không nhiều, tôi mang những tiền cúng dường này đi phóng sanh, mang đi bố thí thuốc men, in kinh, tôi chỉ làm ba chuyện này. Phóng sanh chính là chuộc tội, nhìn thấy người bị bệnh rất khổ, không có tiền thuốc men, chúng ta ít nhiều tặng một ít, đều là tặng cho bệnh viện, nói với bệnh viện là giúp đỡ những người khổ nạn, nghèo khó, giúp đỡ họ lo chi phí thuốc men. Tiếp đó là in kinh.

Sau này nhận được nhiều, lúc có nhiều thì tôi học pháp sư Ân Quang, in kinh là chính, lưu hành số lượng lớn kinh Phật, sách khuyến thiện. Sau này chúng tôi tận dụng khoa học kỹ thuật cao, đây là điều mà chúng tôi đã nghĩ đến từ rất sớm. Ở Đài Loan chúng tôi có một thư viện Phật giáo Thị Thính, chúng tôi không xây chùa chiền, bắt đầu ghi hình, ghi âm. Mấy năm nay có vệ tinh này thì mới có cái để phát sóng.

Tôi hỏi họ, những thứ tích lũy hiện tại có thể dùng được có bao nhiêu? Họ tính toán sơ bộ, đại khái có 15.000 tiếng đồng hồ, mới có nhiều nội dung như vậy. Nếu không xây kênh truyền hình, hiện tại có tiền xây không khó, bạn không có gì để phát sóng! Cho nên là có nhiều thứ như vậy. Đây là nghĩ đến từ rất sớm, hiện tại sanh ra hiệu quả rất lớn. Bởi vì tuyên truyền bằng văn tự thường không bằng đĩa, đĩa người ta lấy về xem nhiều, hơn nữa hiện tại đĩa rẻ và tiện hơn sách vở, cho nên số lượng lưu hành lớn. Vậy chúng tôi cả đời không có bản quyền, cho nên số lượng lưu hành càng lớn. Người nào làm chúng tôi cũng không biết, ở trong nước, ở nước ngoài đều là giống nhau, chúng tôi không có bản quyền.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, con là trụ trì của niệm Phật đường, liệu có nhất định phải xuất gia không?

Đáp: Chuyện này cũng không nhất định, là người chủ trì của niệm Phật đường, xuất gia hay không xuất gia cũng không sao. Nhưng mà bạn phải thực sự học tập, bạn là người chủ trì của niệm Phật đường, nếu bạn không biết gì đối với kinh giáo Tịnh tông thì bạn sẽ dẫn người khác đi sai đường, vậy thì bạn phải chịu trách nhiệm. Cho nên nhất định phải học kinh giáo, phải đọc sách. Học tập Tịnh tông, đương nhiên tốt nhất vẫn là đọc Ân Quang Đại Sư Văn Sao, đây là tác phẩm của tổ sư cận đại, dễ dàng lý giải. Dùng nền tảng này để thâm nhập kinh điển Tịnh tông. Kinh điển Tịnh tông không nhiều, năm kinh một luận, tức là ngay cả phân lượng chú giải cũng không lớn, nhưng bạn phải có thầy hướng dẫn thật tốt. Ân Quang Đại Sư Văn Sao chính là thầy hướng dẫn tốt nhất, đây là chánh đạo, là con đường chánh. Vậy thực sự tu hành, các bạn nhất định phải ghi nhớ vẫn là từ Đệ Tử Quy, trước tiên phải lấy được thân phận thiện nam tử, thiện nữ nhân, sau đó lại học Thập Thiện Nghiệp Đạo. Thập Thiện Nghiệp Đạo mặc dù không phải là năm kinh một luận, nhưng nó còn quan trọng hơn năm kinh một luận. Bởi vì Thập Thiện Nghiệp Đạo là trong *tịnh nghiệp tam phuớc* chỉ định cho chúng ta, bạn xem “hiếu dưỡng cha mẹ, phụng sự sư trưởng, từ tâm không giết, tu thập thiện nghiệp”. Câu tu thập thiện nghiệp chính là kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo, là Phật chỉ định cho chúng ta, đây là nền tảng. Cho dù tu học pháp môn nào, tông phái nào, câu đầu tiên này là gốc rễ của gốc rễ. Cho dù học tông phái nào, Hiển giáo, Mật giáo, Tông môn, Giáo hạ, Đại thừa, Tiểu thừa, bạn không có điều đầu tiên này, toàn bộ đều bằng không. Cho nên Đệ Tử Quy và Thập Thiện Nghiệp Đạo là nền tảng của nền tảng, căn bản của căn bản. Nhất định không được cho rằng trong Tịnh tông không có môn học này, nó là môn học chung, môn học chung của hết thảy

Phật pháp, bạn nói xem quan trọng biết bao! Đây là những năm gần đây chúng tôi vô cùng nghiêm túc nỗ lực đề xướng.

Hiện tại thời gian cũng không còn nhiều lăm, hôm nay chúng ta chỉ nói tới đây thôi.